

Verksamhetsberättelse 2020

Några ord om 2020

Rehabakademien och dotterföretaget Arbetsmiljöakademien inledde året med planer på att diversifiera och expandera verksamheten inom områden där medarbetarna redan har kompetens eller inom närliggande områden. Covid-19 epidemin förändrade i ett slag helt förutsättningarna. Många av Rehabakademins patienter vågade inte längre komma till mottagningen, personalen stannade hemma med sjukdomssymtom och Arbetsmiljöakademins alla uppdrag ställdes in som över en natt.

VD/verksamhetschef Helena Wernegren slutade under våren efter fem års insats och en interimistisk ledning hade att driva verksamheten och hantera de omfattande konsekvenserna av epidemin under sommaren och hösten. För att få patienterna att delta fick de ordinarie fysiska besöken bytas ut mot videobesök med lägre ersättning, där så var möjligt. Arbetsmiljöakademins personal fick sluta och Arbetsmiljöakademien har därför sedan augusti 20 drivs på lågfart med konsulter. Med stora insatser från lojala medarbetare har ändå Rehabakademins rehabiliteringsverksamhet kunnat anpassas och utvecklas till de nya förutsättningarna. Parallellt har en ny VD/verksamhetschef börjat tjänstgöra under september och haft fullt upp att sätta sig in i verksamheten.

Under året har utvecklingsprojektet "Rehabilitering för unga vuxna med utmattningssyndrom" fortsatt, med avslut och avrapportering de första månaderna under 2021. Om verksamheten får fortsatt stöd blir det möjligt att fortsätta implementera denna nisch även framöver, när Covid-19 epidemin avtagit.

Vi har varit 22 medarbetare som bidragit – det har varit ett år av stora utmaningar men också glädjeämnen och stolthet där vi visat att vi står emot även ett hårt stresstest!

Rehabakademin

Verksamheten inom Rehabakademin är specialiserad inom medicinsk och arbetslivsinriktad rehabilitering. Inom ramen för avtalet med Region Stockholm vänder Rehabakademin sig till patienter över 18 år med långvarig smärta och/eller utmattningssyndrom. Patientgruppen ska ha behov av rehabilitering som är specialiserad, samordnad och teambaserad, s.k. multimodal rehabilitering, MMR2.

2020 var Rehabakademin sjätte verksamhetsår med uppdraget. Medarbetare i verksamheten är specialitläkare, specialistfysioterapeuter, psykologer, psykologer och arbetsterapeuter. Alla med en gedigen erfarenhet av liknande verksamhet och med ett stort engagemang för dessa patientgrupper. Under året har vi även haft tillfällig anställning av en PTP- psykolog. Att ha en erfaren och högt utbildad personalgrupp i kombination med personal som har nära kontakt med nyare utbildning ses som en stor fördel.

Inflödet av remisser har varierat under året. Andelen remisser för patienter med utmattningssyndrom har som tidigare dominerat men mot hösten märktes en förskjutning mot fler remisser för patienter med långvarig smärta. Merparten av remisserna fortfarande kommer från husläkare, företagshälsovård och andra öppenvårdsmottagningar. Som tidigare har även andelen egenremisser varit högt. Patientvolymen under 2020 har varit jämförbar med 2019.

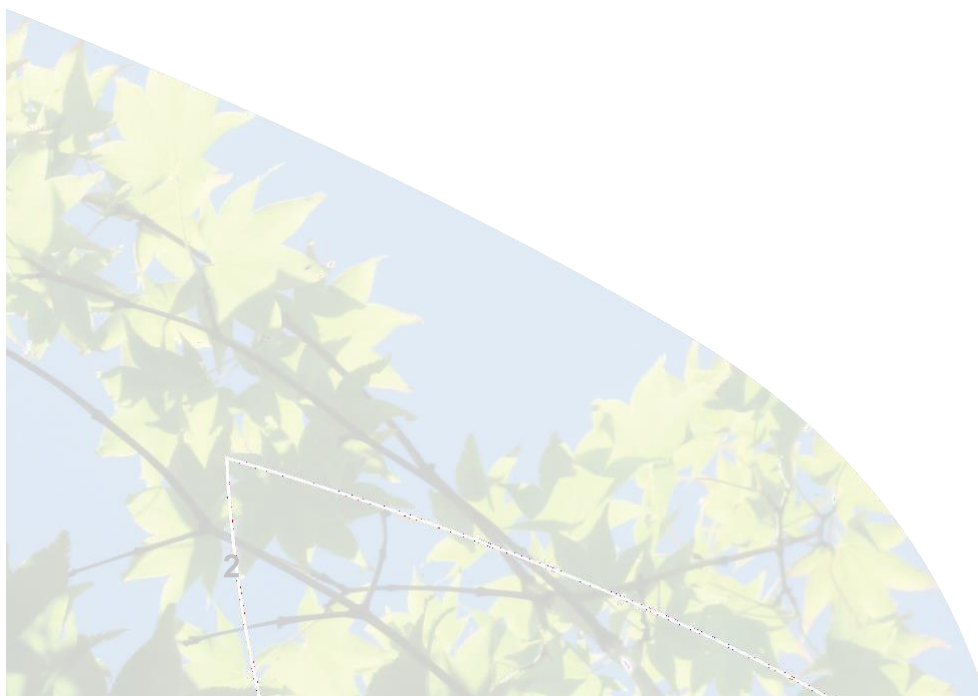
Under året har vi fortsatt att utveckla metoder och arbetssätt för rehabilitering på mottagningen. Smärteamet har startat ett sk seminarieprogram riktat till patienter som inte orkar eller kan delta mer än några timmar varje vecka. Programmet är i stället mer utdraget i tid. Bland annat har "basprogrammet" fortsatt implementerats som en del i utbudet. Avstämningsmöten med arbetsgivare har ingår som standard till alla patienter som har en arbetsgivare. Ett system för digitala besök enskilt och i grupp har utvecklats. Detta har varit kantat av tekniska problem med uppkopplingar och sviktande IT system vilket varit mycket påfrestande för både patienter och personal. Denna vårdform har visat sig vara uppskattad för vissa patienter som kunnat stanna hemma medan andra varit missnöjda, inte minst med tekniken.

Att få stöd och anpassning av arbetskrav är viktigt vid arbetsåtergång efter sjukskrivning. Plan för arbetsåtergång görs tillsammans med arbetsgivare och patient på avstämningsmöten. Rehabakademin erbjuder även stöd under denna fas, då arbetsgivaren blir betalningsansvarig. S k uppföljningstjänster har legat kvar ungefär som tidigare år. För de patienter som inte har en arbetsgivare söks kontakt med Försäkringskassa, kommun eller annan aktör för planering framåt. Remissvar med rekommendationer skickas alltid till remittent för fortsatt uppföljning.

Flödesstatistik Rehabakademin

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Registrerade remisser	334	682	831	848	866	787
Accepterade remisser	229	430	510	538	582	579
<i>Smärta</i>	123 (54 %)	212 (49 %)	209 (40 %)	209 (39 %)	208 (56%)	239 (70%)
<i>Utmattning</i>	106 (46 %)	213 (50 %)	301 (60 %)	325 (61 %)	374 (69%)	340 (65%)
Genomförda bedömningar	187	435	490	512	538	524
<i>Smärta</i>	-	214	204	191	192	201
<i>Utmattning</i>	-	216	286	318	345	323
Startade rehab	143	281	319	323	318	328
<i>Smärta</i>	-	122 (42 %)	111 (35 %)	116 (36 %)	97 (31%)	106 (32%)
<i>Utmattning</i>	-	159 (58 %)	208 (65 %)	207 (64 %)	221 (69%)	222 (68%)
Avslutad MMR2	84	222	240	247	175	244
<i>Smärta</i>						62
<i>Utmattning</i>						186
Avslutad MMR1	5	2	4	7	1	0
Avbruten rehab, med ersättning	-	16	37	63	53	60
Avbruten rehab, ej ersättning	-	13	10	14	0	2
Uppföljningstjänster arbetsgivare	-	5	13	24	25	11

Kundnöjdhet – patient

I samband med att patienterna avslutar ett rehabiliteringsprogram får de fylla i en anonym enkät om hur nöjda de är med rehabiliteringen på Rehabakademin. De får bland annat skatta bemötande och nöjdhet med rehabresultat på en fyrgradig skala. I snitt skattade patienterna tre eller högre vilket tyder på att de värdesätter rehabiliteringen och ger stödet ett gott betyg, som vi förstås är stolta över.

Nöjdhet vid rehabiliteringsperiodens avslut 2020, andel patienter som svarat "nöjd" eller "mycket nöjd"

	Rehabakademin	Riket som helhet
Eget inflytande	90%	91%
Enhetens utrustning	98%	94%
Information om praktiska saker	93%	92%
Personalens bemötande	97%	98%
Rehabiliteringsteamets samarbete	92%	92%
Information till anhöriga	84%	56%
Förändrad smärtupplevelse	63%	58%
Förändrad förmåga att hantera livssituationen	93%	87%

Effekt av rehabilitering – mår patienterna bättre?

Inför rehabilitering och under rehabiliteringens slutfas fyller patienterna i frågeformulär med syfte att utvärdera deras symtom, mående, funktion och förmåga. Av dessa används ÖMPSQ (Örebro Musculoskeletal Pain Screening Questionnaire short form) och SMBQ22 (Shirom Melamed Burnout Questionnaire) för att urskilja de patientgrupper som är aktuella för rehabilitering vid långvarig smärta respektive utmattningssyndrom. Vi har använt dessa formulär och även andra formulär som KEDS, EQ5D, HAD-depression och HAD-ångest för uppföljning efter rehabiliteringsinsatser. Nedan presenteras resultat före rehabiliteringsprogram och vid rehabiliteringsprogrammets avslut 3-4 månader senare. Vi följer även upp patienterna efter ett år, men dessa resultat har ännu inte inkommit. För patienter med långvarig smärta finns jämförelsedata för hela riket i Nationella Smärtrehabregistret NRS. Resultaten för 2020 visar att Rehabakademin står sig väl i jämförelse med andra liknande enheter i riket.

ÖMPSQ – risk för långvarig smärta

ÖMPSQ bedömer patienter som tros befinna sig i riskzonen för att utveckla kroniskt smärtsyndrom, dvs ett tillstånd där smärta och smärthantering tagit överhanden i livssituationen och kraftigt begränsar den drabbades handlingsutrymme. Enligt Rehabakademins avtal med uppdragsgivaren för 2020 ska med enstaka undantag endast patienter som skattar 50 poäng eller högre erbjudas multimodal rehabilitering typ II (MMR2) vid långvarig smärta. I de fall patienter skattar lägre än 50 poäng kan intagning till rehabiliteringsprogram i enstaka fall ändå bli aktuellt om den kliniska bilden tydligt visar att det finns uttalade funktionshinder och ett tydligt behov av specialiserad rehabilitering.

Av de patienter som avslutade sin rehabilitering för långvarig smärta under 2020 skattade 91% ett ÖMPSQ värde över 50p vid utredningen. Vid avslutad rehabilitering hade den andelen som skattade 50 poäng eller högre minskat till 73%, vilket speglar en förbättring vid programmets avslut.

SMBQ – symtom av utmattning

Shirom-Melamed Burnout Questionnaire (SMBQ22) används för att mäta symtom och funktionsnedsättningar som kan kopplas till utmattningssyndrom. Gränsvärde för global SMBQ anges lite olika, men vanligen 3,75 där högre värden är förenligt med burnout. Enligt Rehabakademins avtal med uppdragsgivaren för 2020 ska med enstaka undantag endast patienter som skattar 5,0 poäng eller högre erbjudas multimodal rehabilitering typ II (MMR2) vid utmattningssyndrom. En förändring mot ett lägre värde speglar en förbättring.

Resultat, jämförelse före och efter rehabilitering, andel patienter som skattat SMBQ >5,0. Jämförelsematerial för riket saknas.

	Före rehabilitering	Efter rehabilitering
SMBQ %>5,0	80%	23%

EQ5D – hälsorelaterad livskvalitet

En vanlig målsättning vid rehabiliterande insatser är just att förbättra patienternas hälsorelaterade livskvalitet. *EuroQol five dimensions questionnaire (EQ5D)* används ofta inom vård och rehabilitering för att skatta aspekter kopplade till hälsorelaterad livskvalitet. Vi har använt EQ5D index (0-1) och EQ5D VAS (1-100). Högre värde speglar en bättre hälsorelaterad livskvalitet. Normalvärden varierar för kön och ålder och anges inte här.

Resultat, jämförelse före och efter rehabilitering, EQ5D medeltal

	Före rehabilitering, (riket)	Efter rehabilitering, (riket)
EQ5D index	0,444 (riket 0,303)	0,621 (riket 0,470)
EQ5D VAS	40 (riket 39)	56 (riket 53)

HAD – symtom av ångest och depression

Hospital Anxiety and Depression (HAD) scale mäter depressiva symtom (HADd) och ångestrelaterade symtom (HADå), vilka är vanliga inom aktuella patientgrupper. Ett värde 11p eller högre per delskala talar för att patienten har kliniskt signifikanta symtom av ångest respektive depression.

Resultat, jämförelse före och efter rehabilitering, andel patienter som skattat =>11p

	Före rehabilitering, (riket)	Efter rehabilitering, (riket)
HAD ångest =>11p	51% (riket 46%)	21% (riket 27%)
HAD depression =>11p	48% (riket 43%)	11% (riket 20%)

Således förbättrades en betydande andel av patienterna med långvarig smärta och med utmattningssyndrom med avseende på depressiva symtom och ångestsymtom till programmets avslut.

Arbetsmiljöakademin

2017 initierades ett nytt verksamhetsområde för att erbjuda förebyggande tjänster till arbetsgivare – vi vill bidra till friska arbetsplatser med god arbetsmiljö. Den underliggande idén är att använda de företagskontakter som uppstår under Rehabakademin patientarbete för rekrytering av kunder för att bedriva förebyggande arbete. Under 2020 var inledningsvis planen att diversifiera och expandera verksamheten genom att erbjuda fler tjänster och rekrytera fler företag som kunder. Verksamheten var i växande men när Covid-19 epidemin bröt ut förändrades förutsättningarna dramatiskt. I stort sett samtliga uppdrag ställdes in av beställande företag och försök att få nya uppdrag visade sig vara nästan omöjligt. Åtgärd blev att snabbt minska ner verksamheten genom att säga upp medarbetare och avsluta provanställningar. Kvarvarande intäkter begränsades till enstaka undervisningsuppdrag, och arbetsförmågebedömningar genom interna och externa underkonsulter. Planen har varit och är fortfarande att låta Arbetsmiljöakademin gå på lågfart och starta upp på nytt när Covid-19 epidemin tar slut och marknadens intresse och behov åter vänder uppåt.

Huvudfokus inom Arbetsmiljöakademin är att utveckla och leverera tjänster inom det *förebyggande arbetsmiljöarbetet*. Exempel på tjänster är kartläggning av arbetsmiljön, ta fram handlingsplan, utbildningar inom arbetsmiljö, chefsstöd, ergonomi, grupputveckling. Tjänster erbjuds också för att bistå problemlösning när problem har uppstått på en arbetsplats t ex utredning av kränkande särbehandling, konflikthantering, chefsstöd i rehabiliteringsarbete.

Inom Arbetsmiljöakademin levereras även *arbetsförmågebedömningar* på uppdrag av arbetsgivare. Insatser skraddarsys utifrån frågeställning och behov kring medicinska förutsättningar att klara av aktuellt arbete. Under 2020 slutfördes 4 st arbetsförmågebedömningar.

Arbetsmiljöakademin har ett nätverk av samarbetspartners för att kunna leverera de tjänster inom företagshälsovård som efterfrågas.

Kvalitet, patientsäkerhet och miljö

Verksamheten är ISO-certifierad i kvalitet och miljö sen 2017. Under 2020 har arbetet fortsatt med ständigt förbättringsarbete, avvikelserapportering och internrevision. I november genomfördes extern omcertifiering för kvalitet enligt ISO 9001:2015 och för miljö enligt 14001:2015, och vi blev godkända.

En Patientsäkerhetsberättelse finns dokumenterad separat där patientsäkerhetsarbetet under året dokumenteras.

Vårt miljömål under 2020 har målet varit att fortsätta hålla pappersförbrukningen nere. Målet har varit svårt att utvärdera genom att verksamhetens förutsättningar förändrats genom nedskärningar.

Forskning, Undervisning och Utveckling

- Ett projekt "Rehabilitering vid utmattningssyndrom för unga vuxna" har fortsatt under året med stöd av förlängt anslag från Region Stockholm. Projektet redovisas under början av 2021.
- Rehabakademin fortsatt medverkat i ett forskningsprojekt om ett utvärderingsinstrument för aktivitetsbalans, lett från Lunds universitet
- Arbete med metoder för uppbyggnad av intern databas för resultat vid utmattningssyndrom, sjukskrivningsgrad, samsjuklighet med smärta, belastning i hemmet i form av anhöriga med psykisk ohälsa.
- Arbetsmiljöakademin har varit värd för en rad frukostseminarier för företag om arbetsmiljö, arbetsförmågebedömningar och rehabilitering.
- Rehabakademin deltar i Nationella Registret för Smärtrehabilitering (NRS) och resultat från vår verksamhet publiceras i NRS-rapporter.
- Grupper av läkarstuderande termin 11 har tagits emot för undervisning om företagshälsovård och rehabilitering vid två tillfällen, detta år per videolänk pga Covid 19 epidemin
- En halvdags föreläsningar för ST-läkare i allmänmedicin om rehabilitering vid långvarig smärta och utmattningssyndrom har genomförts
- En heldags undervisning "Return to work" har genomförts vid två tillfällen för blivande specialister i arbetsmedicin.
- Läkarstuderande termin 1 tagits emot för auskultation vid två tillfällen
- Studerande på arbetsterapiprogrammet har tagits emot för praktisk tjänstgöring
- En PTP-psykolog har varit verksam under större delen av 2020

Arbetsmiljö och medarbetare

Under 2020 har verksamheten drivits av 22-24 medarbetare: administratörer, arbetsmiljökonsulter, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, kundansvarig, läkare, psykologer och VD/verksamhetschef och biträdande verksamhetschef på deltid. Tidigare VD och verksamhetschef Helena Wernegren har avvecklat sin tjänst under våren 2020 och ersatts av en intern interimistisk ledningsorganisation och från augusti av en ny VD/verksamhetschef som rekryterats med stöd av Poolia. Arbetsmiljöakademin medarbetare har slutat eller varit tjänstlediga under året.

Som arbetsgivare har vi hög ambition att leva som vi lär. Vi arbetar med vår egen arbetsmiljö och genomför skyddsronder, medarbetarsamtal, arbetsmiljöenkät och ordnar öppet forum med möjlighet att föra dialog om utmaningar i arbetet. Det har varit ett mycket ansträngande år för medarbetarna genom

de förändringar som orsakats av Covid-19 epidemin och åtföljande omställning till digital vård med utmaningar i form av tekniska problem med IT-stöd, sänkt ersättning från Region Stockholm och osäkerhet kopplat till förändrat ledarskap med nyrekryterad VD och verksamhetschef som måste skolas in i verksamheten och behövt mycket stöd av styrelse och avgående ledning. Brister i arbetsmiljön har upprepat påpekats av medarbetare, främst svårigheter med IT-teknik, schemaläggning, bokningar, men även begränsningar av gemensamma arbetspauser, upplevelse av bristande chefsstöd. De temperaturmätningar som regelbundet genomförts har haft låg svarsfrekvens vilket gör dem svårtolkade, men visat en vikande trivselnivå inom flera områden. Gemenskapen har fortsatt varit hög. Behovet av att strukturerat arbeta med förbättringar av det administrativa stödet och utrymme för att odla gemenskap och ömsesidigt stöd har blivit allt tydligare och behöver bli fokus i det fortsatta arbetsmiljöarbetet.

Sjukfrånvaron har under 2020 tidvis varit förhöjt. Det har berott på korttidsfrånvaro kopplat till Covid-19 epidemin men även enstaka medarbetare med långtidsfrånvaro pga annan sjukdom. Total sjukfrånvaro var 7,79% (mål: <5%) varav 3,64% korttidsfrånvaro (dag 1-14) och 4,15% långtidsfrånvaro (dag 15-). Inga arbetsskador har rapporterats.

Under 2020 har brandövningar, utrymningsövningar och HLR utbildningar inte varit möjliga att genomföra pga att många arbetat hemifrån pga smittrisk.

Målavstämning Verksamhetsplan 2020

Mål	Detaljerat mätetal	Utfall 2020
Patientnöjdhet (anonym enkät)	<p>90 % är nöjda med bemötande</p> <p>85 % är nöjda med resultatet av sin rehab</p> <p>90 % anser att vi har levt upp till vårt kundlöfte att ge ett professionellt och personligt bemötande</p> <p>90 % anser att vi har levt upp till vårt kundlöfte att bidra med kunskap & verktyg</p>	<p>98% nöjda med bemötande</p> <p>99% nöjda med resultatet av rehab</p> <p>95% professionellt & personligt bemötande</p> <p>100% fått med sig ökad kunskap & verktyg</p>
Kundnöjdhet arbetsmiljöutbildning	95% av företagskunderna ska vara nöjda med leveransen	Målet svårt att mäta pga få uppdrag under året och låg svarsfrekvens. Under tidiga våren då uppdrag fanns far kundnöjdheten nära 100% och ville rekommendera oss
Ökad livskvalitet	Ökad andel av patienterna skattar högre på Eq5d VAS vid avslut. jmf med 2019 (69% Smärta, 39% Utmattning)	<p>lålet ej uppnått:</p> <p>tfall:62%(smärta)</p> <p>8% (utmattning)</p>
Trogna remittenter	Öka antalet "trogna" remittenter och remitterande enheter med minst 10 enheter.	Målet är ej uppnått. 4 st remitterande enheter har remitterat fler än 20 remisser
Trogna företagskunder	Öka antalet "trogna" företagskunder, köpt minst 2 uppdrag.	Målet har inte uppfyllts
Avtal för långsiktig kundrelation	Minst 2 st	Uppnått
Avtalskrav Leveransprecision i avtalet mot SLL	<p>Ursprunglig plan:</p> <p>Bedömningar: 540</p> <p>Start rehab: 340</p>	<p>Avtalskrav uppnådda.</p> <p>Leverans- mål inte uppnådda:</p> <p>Bedömningar: 524</p> <p>Start rehab: 328</p>

Leveransprecision Uppföljningstjänster	Starta 28 Uppföljningspaket	Utfall: 11 startade
Leveransprecision Arbetsförmågebedömn	Genomföra minst 11	Utfall: 4 startade
Kvalitet och miljö	ISO-9001:2015 och ISO14001:2015	Godkänd omcertifiering november 2020
Pappersförbrukning	Minska pappersförbrukning 5%. Högst 6370 ark/medarbetare.	Pappersförbrukning har inte kunnat mätas på ett meningsfullt sätt 2020.
Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro ej mer än 5 %.	Mål ej uppnått. Årssnitt: 7,79%
Trivsel på jobbet	Trivsel på jobbet ska vara hög, över 67 på samtliga skalor i Teambarometern	Trivseln har varit acceptabel kring 67 större delen av året, men sjunkit betydligt under december. Mål uppnått i övergripande index, gemenskap, värde. Snittvärden Populum under hela 2020: Barometerindex: 67 Tydlighet: 65 Gemenskap: 84 Effektivitet: 61 Entusiasm: 63 Värde: 70 Belastning: 62

För mer information om våra verksamheter: www.rehabakademin.se

